

[https://en.wikipedia.org/wiki/John\\_David\\_Jackson\\_\(physicist\)](https://en.wikipedia.org/wiki/John_David_Jackson_(physicist))

sevgili dostlar,

her fani gibi john david jackson da bu dünyadan geldi geçti gitti. (zincirlikuyu girişindeki hiç sevmem şu ifadeyi: "her canlı ölümü tadacaktır", sana ne lan, neden hatırlatıyorsun?)

john david jackson biz türkler için Classical Electrodynamics kitabı demektir. Klasik sözüne aldanmayınız, o kitapda bazı yerlerde JD çaktırmadan yarı - klasik de olsa Quantum yapmaktadır!.. Fiziğe bulaşmış hemen hemen hepimizin bu kitapla ilgili bir hatırası vardır. Bana şu ana kadar ulaşanları sizlerle aşağıda paylaşacağım. Sizlerin de Jackson hikayelerinizi paylaşmanızı bekliyoruz!

.....  
Önce kendi hikayem: (kısa versiyonu...)  
Benim yazılarım resimsiz no-lamazlar!:



*Pasadena Eylül 1969, kitaplardan birisi Jackson*



*Caltech de (şu an Hindistan Komünist Partisi önde gelenlerinden) Vivek Monteiro ve Alman bir dost la*

1969 yazında, **Feza Bey**in referans mektubu, **Erdal Bey**in uçak bileti parası ve anam **Nahide** - ninem **Homa** nın dualarıyla Berkeley'e vardığımda, **JD Jackson**, Goldstein'in Classical Mechanics kitabından yaz okulunda ders veriyordu. Bu **ODTÜ**den bildiğim bir kitaptı ama solak (çolak) JD tahtada sanki yeni bir kitap yazıyor gibiydi. O derece sistematik ve güzel el yazısı. Her dersin sonunda da bir sürü kazık mı kazık problemler verirdi. Bilenleriniz bilir, (o zamanki ODTÜ deyimimizle) Jackson'un E&M problemleri pek zordur. Biz o kitabı lisans öğrencileri olarak **Feza Bey**' in Yale'den beraberinde getirdiği öğrencisi "**çetin ceviz**" **Philip Chang**den almıştık. Chang o dersde bize kök söktürmüş, anamızı ağlatmıştı... fakat o zorluğun semeresini abd de fazlasıyla geri almıştız. **Caltech** de "seviye ölçme /

yerleştirme" sınavında rahmetli jon **Mathews** ü şaşırtmış olmanı Chang'e borçludurum.. Öyle rivayet edilir ki şikago da **Avadis Hacınlıyan** E & M nin bütün problemlerini çözmüş olmakla efsane olmuş birisi dir.

Y.a.

.....

So sorry to know that David Jackson passed away last Friday. His Classical Electrodynamics accompanied me since my graduate years at New Haven.

Love from

Lily and Philip (Chang)

.....

Yılmaz

Jackson' un vefatına üzüldüm. *Ama bu dünyaya kazık çakacak değiliz.* Ben EM dersini **Erdal Bey** den aldım. Neredeyse bütün problemleri çözdürmüştü. Cevapları gayet muntazam kitap gibi yazmıştım iki deftere. Ama kitabın tamamını bitiremedik, sonları yetişmedi. Ben de EM graduate verirken hep kullandım Jackson' un kitabını. Toprağı bol olsun.

Sevgilerle

Meral Serdaroęlu

.....

Bize de Jackson' u tanıtan **Burhan Cahit Ünal** Hocamız olmuştu, Fen Fakóltesi dördüncü sınıfdaydık , (1964), Klasik mekanik ders programı içinde yoktu ama Burhan Cahit klasik mekanik okumadan nasıl fizikçi olacaksınız dedi ve bize hafta sonları Jackson' un kitabınından klasik mekanik dersi anlattı. Sonunda sınıfta üç kiři kalmıştık, **Zekeriya Aydın**, **Askeri Baran**, bir de ben, o ikisi sonradan **Asım Osman Barut** ile çalıştılar ben de **ODTÜ** ye geçtim.

Jackson' u yaşıyan biri olarak hiç düşünmemiştim, okuduğumuz kitapların yazarları, hepsi çoktan ölmüş fizikçilerdi...

Sevgiler, Selamlar

H. Y. Göksu

-----

Jackson' un problemleri gerçekten bizler için de bir efsane idi ve ödevlerin çoğunu çözemedik diye hayıflanmaz gelecek derste **Perihan Tolun** hanım tahtada gösterdiği çözümlerle bir anlamda kendimizden geçerdik(m). Avadis' in bir sürü efsanesi vardı zaten ama demek bu birikim taa o zamandan başlamış.

Mehmet Emin Özel

Önce Bozeman Montana dan fizikçimiz **Recep Avcı** nın yazısında ismi geçen JD nin kızı **Maureen**' in Türkiye ile ilgili haberlerini verelim:

*Washington Üniversitesi'nde karşılaştırmalı edebiyat alanında doktora çalışmasını yürüten Maureen Jackson, Osmanlı klasik müziğinde Yahudi müzisyenlerin rolünü ortaya koyan "Müzikal dünyaların kesişmesi: Klasik Türk ve Osmanlı Müziği icra eden Museviler" adlı çalışmasıyla ödüle layık görüldü.*



*1977, Berkeley Hills: Sunshine, Maureen, y.a.*



*Maureen Jackson'a ödülünü Sabancı Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tosun Terzioğlu verdi*

JD Jackson'u Montana ya bana kızı **Maureen** vasıtası ile Yılmaz göndermişti. Kendisi şerefine bizim evde çok güzel bir parti vermiştim. Jackson'u bir sürü fizikçi ile dağlara yürümeye de götürdüm. Vücut yaşlı fakat beyin dimdik zehir gibiydi. Leyla Avcı' yı çok zeki bulmuştu. Meşhur kitabının ikinci baskısını yazıyordu. Ona elektron mikroskop la ilgili bir deney ardından da bir problem sordum. Taaa hava alanına götürene dek hala o problemle uğraşıyordu, elinde bir sürü kağıtla hava limanına giderken çözmeye çalıştığını hatırlıyorum. Bir dahaki sefere O problemi sizlerle paylaşacağım.

Recep

.....

Montanalı fizikçimiz **Recep Avcı** dan gelen son haberlere göre JD huzur içinde sessizce göçmüş bu diyardan. *Bâki kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş...*

Kim bu Recep (Avcı)?

İÜ Fizik mezunu, ardından Ankara Üniversitesinde **Burhan Cahit Ünal**' in Quantum asistanı, ardından ver elini Yeni Dünya, Michigan, Amerika. Şimdi de şu videodaki 2. konuşmacı:

<https://youtu.be/yeOxrGKCKa0>

Sevgili John David Jackson'nın kitabı Classical Electrodynamics ile ilgili bir anım: Sevgili hocam **Yılmaz Akyıldız** Jackson'nın kitabı için "Türkün Classical Electrodynamics le İmtihanı" diyor ya olay tam da bu cinsten... Yıllar evvel bir üniversitede bir sohbet esnasında Ankara Üniversitesi Fizik Bölümünde Jackson'nun ilk altı bölümünü lisansta ders olarak aldığımızı söylemiştim. Söylediklerime inanmayan H-indeksi çok çok büyük, ülkemizin fizikçi sıralamasının en önde gelenlerinden birisi bana "Jackson diye biri yok ve öyle bir kitap da yok!" demişti. Kitabın hem **Zekeriya Aydın** hocamızın bir eski çevirisi hem de orijinal baskısının olduğunu söylemeye rağmen benimle alay etmişti. Alay etmek adeta bir bakıma saçmaya indirgemek gibi bir şey olsa gerek... Neyse aradan geçen bir zaman sonra benim 'yalanımı' ortaya çıkarmak için mi yoksa 'emin olmak' için mi bilmiyorum, bir doktora öğrencimden 'kitabı getirebilir misin? bir bakayım...' diye rica etmiş olduğunu öğrendim. **Yılmaz Akyıldız** hocamı şimdi biraz da farklı açıdan daha iyi anladım.

Ekrem Aydın

-----  
Aşağıda **Zekeriya Aydın** Hocamızın bizler için özel olarak kaleme aldığı "basılmamış bir tercümenin hikayesi" yazısı var. Türkçe popüler fizik kitapları için Zekeriya hoca'nın tüm kitapları nerdeyse bir külliye gibidir:

<http://www.idefix.com/Yazar/zekeriya-aydin/s=216566>

Türkçe kaynaklardan söz açılmışken, bir diğer değerli hocamız **Bekir Karaoğlu** nun kitapları emsalsizdir! Onun çok sevdiğim "100 defa ölen adam" (Landau) kitabı yeni baskı ve yeni kısımlarıyla pek yakında raflarda olacaktır:

[http://www.kitapyurdu.com/index.php?route=product/search&filter\\_name=bekir%20karao%C4%9Flu](http://www.kitapyurdu.com/index.php?route=product/search&filter_name=bekir%20karao%C4%9Flu)

**Zekeriya Aydın** Hocamızdan:

Sevgili Yılmaz,

Jackson'ın ölümünü bildiren mailine teşekkür ederim. Ayrıca yazdığın yazı ne kadar güzeldi; Jackson ailesiyle senin Türk grubu çevren arasındaki bu sıcak ve biraz da acıklı ilişkini hiç duymamıştım. Sanırım, Baha Balantekin'in de arası iyiydi Jackson'la.

Benim Jackson'la ilişkimse sadece onun şu ünlü "Klasik Elektrodinamik" kitabıyla oldu. 1967- 68'lerde bizim Ankara Üniv. Fizik Bölümümüzdeki NATO-TÜBİTAK Burslusu öğrencilere (**Namık PAK, İsmail Hakkı DURU, Tarık ÇELİK ve Sinan Özkal**) anlatmıştık bu kitabı. Daha sonraları ben ilk 7 bölümünü

dördüncü sınıf öğrencilerine anlatırken Türkçe'ye de çevirmiştım. Bu yedi bölüm (+ İkinci Basım'da eklenen sıfırınca Giriş Bölümü) İnönü Üniversitesi'nde ve daha sonra Ankara Üniversitesi'nde Döner Sermaye İşletmesi Yayınları No.36 olarak (elektrikli IBM daktilo makinesiyle yazılmış olarak!) öğrencilerin hizmetine sunulmuştu.

2002 yılında Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) "Yabancı Ders Kitaplarının Türkçe'ye çevrilmesi" başlığı altında bir program başlatmıştı. İlk kitap olarak James Stewart'ın Kalkülüs: Diferansiyel ve İntegral Hesap" kitabı basılmıştı. Daha sonra "Hücresinin Moleküler Biyolojisi" çıkmıştı. Akademi Başkanı Prof. Ergin Bermek'in ısrarıyla Jackson'ın "Klasik Elektrodinamik (Üçüncü Baskı)" kitabı bu program için tarafımdan çevrilmiş, fakat TÜBA bütün uğraşlara karşın Wiley Yayınevi'nden telif hakkını alamamıştı. O zamanlar Baha Balantekin'in aracılığıyla Jackson'un kendisine mektup yazmış ve neden telif hakkını vermediklerini öğrenmesini rica etmiştik. Gelen cevapta, Yayınevinin tamamen ticari nedenlerle hareket ettiği, Türkiye'de İngilizcesini satarak daha fazla kazanacaklarını düşündükleri gerekçesi vardı.

Jackson'un son baskısının bu Türkçe çevirisi hâlâ elimde duruyor - bu vesileyle bilinsin istedim.

Zekeriya Aydın